

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Страховий ринок»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	052 Політологія 053 Філологія 071 Облік і оподаткування 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок 242 Туризм і рекреація
Тип і назва освітньої програми	ОПП Політологія ОПП Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська ОПП Облік і оподаткування ОПП Фінанси, банківська справа та страхування ОПП Туризм
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: <u>денна форма здобуття освіти:</u> лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год.; <u>заочна форма здобуття освіти:</u> лекцій – 4 год., практичних занять – 2 год.; Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника (-ів)	Зоря Світлана Петрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри svitlana.zoria@pdau.edu.ua, (0532) 56-50-03, https://www.pdau.edu.ua/people/zorya-svitlana-petrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	відсутні
Компетентності	загальні: ЗКФК01. Здатність виявляти та вирішувати прикладні задачі та проблеми у професійній діяльності, приймати обґрунтовані рішення. ЗКФК05. Здатність використовувати критичне мислення в професійній сфері.
Програмні результати навчання	ПРФК04 Знати й розуміти сутність фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства. ПРФК05 Оцінювати та аналізувати фінансову, облікову, економічну, маркетингову інформацію, застосовувати фінансово-економічні методи та інструменти для розв'язання практичних завдань у професійній діяльності.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Роль навчальної дисципліни у формуванні у студентів системи знань і вмінь щодо розвитку

соціальних навичок, таких як: комунікативні навички, самоорганізація, критичне мислення, лідерські якості, емоційний інтелект, позитивне мислення, уміння працювати в команді задля успішної самореалізації та досягнень успіхів у майбутній кар'єрі

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

формування у здобувачів вищої освіти базових знань з питань функціонування страхового ринку

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність та особливості функціонування страхового ринку.

Тема 2. Державне регулювання страхового ринку.

Тема 3. Страхова послуга як специфічний продукт страхового ринку.

Тема 4. Договір страхування як форма страхового зобов'язання та реалізації послуги.

Тема 5. Страхові посередники в системі реалізації страхових послуг.

Тема 6. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи (презентації, ілюстрування); практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, нормативно-правовими актами, робота з джерелами в мережі Інтернет); методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (контрольна робота, тестування); методи самостійної роботи (завдання самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу і новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, вказання на недоліки, зауваження); інтерактивні методи навчання (дискусії, мозковий штурм, інтерактивної взаємодії); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Виконання та перекладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<http://surl.li/tugrjrh>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<http://surl.li/kxsxey>). До семестрового контролю здобувачі вищої освіти допускаються у разі виконання всіх видів робіт, передбачених робочою програмою.

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (<http://surl.li/tecyhx>). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (<http://surl.li/wperxc>). Спеціальні та локальні нормативно-правові акти з питань забезпечення академічної доброчесності представлено на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ (<http://surl.li/dvigaf>).

- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	У відповідності до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (http://surl.li/tugrjrh) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.
- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	Здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/emjzef).
- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ	Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (http://surl.li/kxsxey).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
2. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький : ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.
1. Про страхування : Закон України від 18 листоп. 2021 р., № 1909-IX / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.

Допоміжні

1. Господарський Кодекс України / Відомості Верховної ради України від 16 січ. 2003 р., № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Гончаренко І. Г., Дудченко Н. В. Загрози та перспективи розвитку страхових компаній України у період пандемії COVID-19. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. №3 (120). С. 108–113.
3. Горулько Л., Зоря С. Страховий ринок України в умовах воєнного стану. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. С. 70–72.
4. Заволока Ю. М., Єфременко А. Г., Малашенко Ю. А. Особливості функціонування страхового ринку України в умовах сучасної цифрової трансформації. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 102–106.
5. Зоря О.П., Зоря С.П., Мауер Д. Р. Цифровий маркетинг як основа підвищення страхової культури та забезпечення ефективності управління діяльності страховика. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 66. С. 232-236. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/68_2022/42.pdf.
6. Зоря О.П., Зоря С.П., Мауер Д. Р. Підвищення ефективності страхового менеджменту за допомогою інструментів digital-маркетингу страхових послуг. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Випуск 2(02). URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/75> DOI: 10.32782/dees.2-19.
7. Зоря О.П., Зоря С.П., Мауер Д. Р. Роль страхування у системі забезпечення продовольчої та економічної безпеки у період воєнного стану в Україні. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Випуск 3(03). URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/105/97> DOI: 10.32782/dees.3-7.
8. Зоря С. П. Економічна сутність та напрями оцінки конкуренції на страховому ринку. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 155–157.

9. Зоря С. П., Зоря О. П. Навчально-методичний посібник з дисципліни Страхування для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» [2-ге вид. перероб. та допов.]. Полтава : ПДАА, 2018. 202 с.
10. Зоря С. П. Особливості конкуренції на страховому ринку України. *Актуальні проблеми економіки*. № 4 (178). 2016. С. 274–279 URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8037>.
11. Зоря С. П., В. Д. Чумак, Мисник Т. Г. Особливості функціонування страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6783>.
12. Зоря С. П. Страховий ринок України: стан та особливості конкуренції. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 31 жовтня 2019 р. Полтава, 2019. С. 72–75.
13. Зоря С. П., Романець Г. П. Страхова культура в Україні. *Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку* : зб. наук. ст. учасників другої всеукраїнської наук.-практ. конф. / редкол. : С. В. Степаненко (голова ред.) та ін. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. С. 241–244.
14. Зоря С. П., Ромаш Д. В. Диджиталізація страхового ринку України. *Економіка, фінанси, банківська справа та освіта: актуальні питання розвитку, досягнення та інновації* : матеріали IX Інтернет-конференції (Одеса, 4-5 квітня 2024 р.) / за ред. д-ра екон. наук, проф. Д. В. Завадської. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 194–196.
15. Карцева В. В., Прасолова С. П. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг. Київ : «SBA-Print», 2020. 568 с.
16. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
17. Ковтун Л., Зоря С. Особливості страхування під час воєнного стану. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. С. 142–143.
18. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія [текст] / за матеріалами праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 404 с.
19. Кривошея В., Зоря С. Особливості дії договорів страхування в період воєнного струн. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. С. 64–65.
20. Морозова П., Зоря С. Відновлення страхового ринку України. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. С. 218–220.
21. Пікус Р. В., Лялькін О. С. Формування інвестиційної стратегії страхової компанії в умовах сучасних викликів. *Інвестиції практика та досвід*. 2022. № 3. С. 41–48.
22. Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг : Постанова правління НБУ від 29 груд. 2023 р., № 199 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0199500-23#Text>.
23. Про затвердження Положення про характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування : Постанова правління НБУ від 19 груд. 2023 р., № 166. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0182500-23#Text>.
24. Про затвердження Положення про добровільний вихід з ринку страховика та передачу страховиком страхового портфеля : Постанова правління НБУ від 29 червн. 2024 р., № 184. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0184500-23#Text>.
25. Про затвердження Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг : Постанова правління НБУ від 14 квітн. 2021 р., № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0030500-21#Text>.
26. Про затвердження Положення про порядок розкриття інформації небанківськими фінансовими

установами : Постанова правління НБУ від 05 листоп. 2021 р., № 114. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114500-21#Text>.

27. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06 груд. 2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

28. Про затвердження Положення про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів та умови провадження посередницької діяльності у сфері страхування та про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України : Постанова правління НБУ від 30 черв. 2022 р., № 135. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0135500-22#Text>.

29. Про затвердження Положення про порядок підготовки та оновлення плану безперервної діяльності, плану відновлення діяльності та плану фінансування страховика: Постанова правління НБУ від 21 черв. 2024 р., № 74. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0074500-24#Text>.

30. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11 січ. 2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

31. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14 груд. 2021 р., № 1953-IX / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.

32. Сосновська О. О. Страхування : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

33. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.

Інформаційні ресурси

1. Асоціація страховий бізнес (АСБ) – об'єднання учасників страхового ринку України: веб-сайт. URL: <https://insurancebiz.org/>.

2. Державний комітет статистики України : веб-сайт. URL: ukrstat.gov.ua.

3. Кабінет Міністрів України (Урядовий портал): веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.

4. Ліга страхових організацій України (ЛІСОУ). : веб-сайт. URL: <http://uainsur.com/>.

5. Міністерство Фінансів України : веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

6. Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) : веб-сайт. URL: <https://mtsbu.ua/>.

7. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.

8. Національна асоціація страховиків України веб-сайт. URL: <https://www.nasu.com.ua/>.

9. Офіційні сайти страхових компаній України.

10. Ядерний страховий пул України: веб-сайт. URL: <https://nuclearpool.com.ua/about>.

11. Insurance Europe : веб-сайт. URL: <http://www.insuranceeurope.eu/>.

12. FORINSURER : веб-сайт. URL: <https://forinsurer.com/>.

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування
протокол від 13 січня 2025 року № 11

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма здобуття освіти)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом	
	опитування	виконання вправна практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		розв'язання тестів		контрольна робота ³
			підготовка рефератів ¹	виконання домашніх завдань ²			
Тема 1. Сутність та особливості функціонування страхового ринку	3	3			3		9
Тема 2. Державне регулювання страхового ринку	3	3			9		
Тема 3. Страхова послуга як специфічний продукт страхового ринку	3	3			9		
Тема 4. Договір страхування як форма страхового зобов'язання та реалізації послуги	3	3			9		
Тема 5. Страхові посередники в системі реалізації страхових послуг	3	3			9		
Тема 6. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації	3	3			9		
Підготовка рефератів	-	-	8	-	-	-	8
Виконання домашніх завдань	-	-	-	18	-	-	18
Контрольна робота	-	-	-	-	-	20	20
Разом	18	18	8	18	18	20	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують один реферат (максимум 8 балів) з тем що відносяться до навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну тему отримуючи максимум 3 бали) при цьому бали виставляються сумарно (максимум 18 балів) окремою позицією;

³протягом вивчення навчальної дисципліни передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 20 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма здобуття освіти)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
			виконання домашніх завдань ¹	виконання індивідуального завдання (контрольна робота) ²	
Тема 1. Сутність та особливості функціонування страхового ринку	24	24			48
Тема 2. Державне регулювання страхового ринку	-	-			-
Тема 3. Страхова послуга як специфічний продукт страхового ринку	-	-			-
Тема 4. Договір страхування як форма страхового зобов'язання та реалізації послуги	-	-			-
Тема 5. Страхові посередники в системі реалізації страхових послуг	-	-			-
Тема 6. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації	-	-			-
Виконання домашніх завдань	-	-	12		12
Виконання індивідуальних завдань (контрольна робота)	-	-	-	40	40
Разом	24	24	12	40	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну тему отримуючи максимум 2 бали) при цьому бали виставляються сумарно (максимум 12 балів) окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти заочної форми здобуття освіти виконують індивідуальні завдання у вигляді контрольної роботи (максимум 40 балів) при цьому бали виставляються окремою позицією.

Шкала та критерії оцінювання (денна форма здобуття освіти)

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про низький рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
0	у випадку неможливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про достатній рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати

	джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також неможливість на достатньому рівні застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів
0	у випадку неможливості здобувача вищої освіти виконати практичні завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Виконання завдань самостійної роботи (підготовка реферату)*

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	здобувач вищої освіти отримує у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача в межах тематики обраного дослідження, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги
4-6	здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій присутні незначні недоліки в оформленні, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги
1-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату, що вказує на низький рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності реферативної роботи чи повної невідповідності реферативної роботи вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

*здобувач вищої освіти має змогу протягом семестру написати одну реферативну роботу

Виконання завдань самостійної роботи (виконання домашніх завдань)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із шести) у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень

	знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги
2	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із шести) у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із шести) у випадку допущенні суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Розв'язання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення більше ніж 90 % тестів, що свідчить про високий рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 60-89 % від загальної кількості тестів, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 30-59 % від загальної кількості тестів, що свідчить про низький рівень знань та

	розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності правильних відповідей, чи наявності правильних відповідей, що не перевищує 29 % від загальної кількості тестів, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Контрольна робота*

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Теоретичне питання</i>	
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
2-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
<i>Задача</i>	
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
2-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для

	розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про низький рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також неможливість на достатньому рівні застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів
0	у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв'язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

*Контрольна робота включає 5 питань, із них 4 запитань теоретичного характеру та 1 задача. Кожне питання (в т. ч і задача), оцінюється у 4 бали.

Шкала та критерії оцінювання (заочна форма здобуття освіти)

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
20-24	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
10-19	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
1-9	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про низький рівень знань та розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
0	у випадку неможливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
20-24	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
10-19	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про достатній рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
1-9	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати

	джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також неможливість на достатньому рівні застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів
0	у випадку неможливості здобувача вищої освіти виконати практичні завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

Виконання завдань самостійної роботи (виконання домашніх завдань)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із шести) у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги
1	здобувач вищої освіти отримує за кожну тему (із шести) у випадку допущенні суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку, а також здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

виконання індивідуального завдання (контрольна робота)*

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Теоретичне питання</i>	
8-10	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
5-7	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
1-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ та особливостей функціонування страхового ринку, а також ролі страхових

	посередників в системі реалізації страхових послуг, розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання страхового ринку
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
Задача	
16-20	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
9-15	здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг
1-8	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про низький рівень здібностей оцінювати процеси та явища, що відбуваються на страховому ринку, визначати коло суб'єктів страхових відносин, їх права і обов'язки; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан страхового ринку, чинники, які впливають на формування попиту на страхові послуги, а також неможливість на достатньому рівні застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів
0	у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв'язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

*за виконання контрольної роботи, яка містить 2 теоретичні питання та 1 задачу, здобувач вищої освіти заочної форми здобуття освіти може отримати максимально 40 балів із наступним їх розподілом – 10 балів за кожне теоретичне питання та 20 балів за задачу.